

Symbolic Planting of a Slovak Artist into Czech Soil

April 25, 2025, Studio Alta, ICoDaCo Czech Collective

In response to the current political situation in Slovakia, where freedom of cultural expression is being systematically curtailed, we carried out a symbolic planting of a Slovak artist into Czech soil. We perceive this act as a gesture of solidarity and an offering of space—a transposition of identity into an environment that, for now, allows freer artistic expression and a more open dialogue.

Political Gesture vs. Timid Lostness in the Collective: Solidarity in a Sketchbook

How can one respond to political events through artistic action without it becoming merely a gesture for the sake of a gesture? How to prevent it from remaining confined within a circle of hesitant artists, whose inner insecurity clouds the original intent and weakens the impact? The action we carried out opened several crucial themes — but without clear context and shared conviction, its meaning gradually dissolved into introspective fog.

One of the most prominent motifs was caution, perhaps even self-censorship rooted in post-communist experience. The tendency to avoid standing out, to obscure and abstract, often leads to choosing silence over saying “too much.” This internal restraint was reflected in the action meant as a political gesture — the symbolic insertion of a Slovak artist into the Czech cultural space. Instead of a clear stance, it remained more an intimate experience of a few participants. For whom was this act intended?

It was meant as solidarity with the Slovak cultural scene, which in recent months has faced restrictions and intimidation by political power. Yet the gesture did not become a message — it did not reach beyond the boundaries of one’s own mind. How to share a topic we know something about with those who may never have heard of it — in a way that is beneficial for both sides? How to create artistic actions that truly resonate with a broader audience while remaining truthful and able to work with a simple yet powerful image?

In our action, however, a representative was missing. The symbolic “object,” the person meant to embody the issue, was at the same time too personally involved. Instead of a political signal, the impression created was of a performative psychodrama — intimate, but unreadably shared.

Symbolické zasazení slovenského umělce do české půdy

25. 4. 2025, Studio Alta, ICoDaCo Czech Collective

V reakci na současnou politickou situaci na Slovensku, kde dochází k systematickému omezování svobody kulturního projevu, jsme uskutečnili symbolické zasazení slovenského umělce do české půdy. Tento akt vnímáme jako gesto solidarity i nabídku prostoru – přenesení identity do prostředí, které zatím umožňuje svobodnější tvorbu a otevřenější dialog.

Politické gesto vs. bojácná ztracenost v kolektivu: solidarita ve skicáku

Jak reagovat uměleckou akcí na politické dění, aby se nestala jen gestem pro gesto? Aby nezůstala uzavřená v kruhu váhajících umělců, jejichž vnitřní nejistota zamlží původní záměr a oslabí dopad? Akce, kterou jsme realizovali, otevřela několik zásadních témat – bez jasného kontextu a sdíleného přesvědčení se ale její význam postupně rozpustil v introspektivní mlze.

Jedním z nejvýraznějších motivů byla opatrnost, možná až autocenzura zakořeněná v postkomunistické zkušenosti. Tendence nevyčnívat, mlžit a abstrahovat často vede k tomu, že raději neřekneme nic než „příliš mnoho“. Tato vnitřní brzda se promítla i do akce, která měla být politickým gestem – symbolickým zasazením slovenského umělce do českého kulturního prostoru. Místo jasného postoje zůstalo spíš u niterného prožitku několika ze zúčastněných. Pro koho byl tento čin určen?

Měla to být solidarita se slovenskou kulturní scénou, která v posledních měsících čelí restrikcím a zastrašování ze strany politické moci. Jenže gesto se nestalo sdělením – nedošlo za hranici vlastní hlavy. Jak sdílet téma, o kterém něco víme, s těmi, kdo o něm třeba nikdy neslyšeli – tak, aby to bylo přínosné pro obě strany? Jak na umělecké akce, které skutečně rezonují s širším publikem a přitom zůstávají pravdivé a dokážou pracovat s jednoduchým, ale silným obrazem?

V naší akci ale scházel reprezentant. Symbolický „objekt“, tedy osoba, která měla ztělesnit problém, byla současně příliš osobně zainteresovaná. Místo politického signálu vznikl dojem performativního psychodramatu – intimního, ale nečitelně sdíleného.

Zasazení se mohlo stát silným symbolem – nabídnutí kousku svobodné půdy, prostoru k růstu a tvorbě. “Jen” symbolem - nic a nikdo za dvacet minut nezakoření. Symbol ale dává šanci delšímu trvání. Bez nároku na pokračování se i tento obraz rozplynul.

Zůstává také téma nároku na prožitek. Kdo má právo být nositelem tématu? Kdo může být mluvčím? Jak udržet otevřeno kolektivní platforma, ne „jájismus“ – introspektivní soutěž o to, čí bolest, čí identita, čí zkušenost je platnější? Co dělat, aby se solidarita nezměnila v mlčení?

Vize akce žila v našich představách. Realita provedení a zpracování tuto vnitřní intenzitu ale nedokázala unést. Akce nezačíná příchodem s krumpáči a nekončí uklizením nářadí. Pokud se vytratí rámec, sdělení a energie, stává se z politického gesta jen událost s rekvizitami. Silný obraz v hlavě není zárukou silného sdělení navenek.

Umělecké gesto potřebuje nejen myšlenkovou hloubku, ale i zpracování, které dokáže myšlenku unést. Pokud není sdílené, zůstane jen jako náčrt v hlavě tvůrců. Pociťuji potřebu, aby se umění nebálo riskovat a vstoupit do veřejného prostoru s jasnou zprávou, často zůstáváme v bezpečné poloze abstraktní citlivosti. Možná přišel čas být zas konkrétní.